

๑๕ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐปาเลา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๕๘๐๒ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกทรงนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือคณะผู้แทนถาวรเครือรัฐปาเลาประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก
ที่ ๑๑๑/๐๖ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๐๖
๓. สำเนาหนังสือคณะผู้แทนถาวรเครือรัฐปาเลาประจำองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก
ที่ ๒๒๓/๑๖ ลงวันที่ ๗ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๖
๔. ร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐ
ปาเลา ฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับภาษาไทย
๕. ร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อนุมัติในหลักการให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเครือรัฐปาเลา โดยจึงหวัะเวลาของการดำเนินการให้อยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงการต่างประเทศ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเสนอเรื่อง การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐปาเลา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมและการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อนุมัติในหลักการให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเครือรัฐปาเลาโดยจึงหวัะเวลาของการดำเนินการให้อยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงการต่างประเทศ

๑.๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้ทาบทามฝ่ายบาฮามาสให้ดำเนินการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน โดยเมื่อปี ๒๕๔๔ รัฐบาลบาฮามาสได้แจ้งความเห็นพ้องกับการดำเนินการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับบาฮามาส พร้อมกับเสนอให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต และได้เสนอร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาส รวมถึงร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตให้ฝ่ายไทยพิจารณา ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๑.๓ ฝ่ายไทยและบาฮามาสได้เจรจาร่างแถลงการณ์ร่วมการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาสและร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตจนได้ข้อสรุป บัดนี้ ฝ่ายบาฮามาสมีหนังสือแจ้งว่านายเฟรเดริก มิทเชล (The Honourable Mr. Frederick Mitchell) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและตรวจคนเข้าเมืองแห่งเครือรัฐบาฮามาส มีกำหนดการเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สมัยที่ ๗๑ (UNGA 71) ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ จึงได้สอบถามความเป็นไปได้ในการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ลงนามในร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาส ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องเนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่า ระดับของผู้ลงนามมีความเท่าเทียมกัน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญที่แต่ละฝ่ายให้กับเรื่องนี้ ทั้งนี้ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติจะเป็นผู้ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ฝ่ายไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอฝ่ายบาฮามาสให้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน ซึ่งฝ่ายบาฮามาสไม่ขัดข้อง ต่อมาทั้งสองฝ่ายได้เห็นพ้องให้มีการลงนามในแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันและมีหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต โดยไทยและบาฮามาสได้ร่วมกันพิจารณาร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต และร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตจนได้ข้อสรุปแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเป็นเรื่องที่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔(๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการประชุมและการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ซึ่งเรื่องดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วครั้งหนึ่งเมื่อปี ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เครือรัฐบาฮามาสเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยลงนามแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาส ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและตรวจคนเข้าเมืองแห่งเครือรัฐบาฮามาส ระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๗๑ (UNGA 71) ณ นครนิวยอร์ก และโดยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมีกำหนดเดินทางไปเข้าร่วมการประชุม UNGA 71 ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณาบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ

๔.๑.๑ ร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาสจัดทำขึ้นเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันในระดับเอกอัครราชทูตตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต วันที่ ๑๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๖๑ โดยเมื่อทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตแล้ว จะได้มีหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตข้างต้น

๔.๑.๒ ร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาสและร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตมีเนื้อหาและถ้อยคำสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ที่อนุมัติในหลักการให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเครือรัฐบาฮามาส

๔.๒ ข้อเท็จจริง

๔.๒.๑ เครือรัฐบาฮามาสมีพื้นที่ ๑๓,๘๘๐ ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ ๓๘๓,๑๐๐ คน โดยเครือรัฐบาฮามาสเป็นรัฐเอกราชในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียนอีกเพียงประเทศเดียวที่ไทยยังมิได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตด้วย

๔.๒.๒ อย่างไรก็ดี แม้จะยังมิได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน แต่ในด้านเศรษฐกิจ การค้าระหว่างไทยกับบาฮามาส มีมูลค่า ๗.๐๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปี ๒๕๕๕ นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังได้ดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันในด้านความร่วมมือทางวิชาการ และความสัมพันธ์ในกรอบพหุภาคี โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนสนับสนุนในการเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในเวทีระหว่างประเทศ

๔.๓ ประเด็นมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)

พ.ศ. ๒๕๕๗

แม้ร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาสจะมีการลงนามระหว่างรัฐมนตรีของทั้งสองฝ่าย แต่ในทางปฏิบัติระหว่างประเทศและที่ผ่านมา เป็นการแสดงเจตนาของทั้งสองฝ่ายที่จะลงนามเอกสารสถาปนาความสัมพันธ์ในรูปแบบแถลงการณ์ร่วมซึ่งมีผลผูกพันทางการเมือง มิได้มีเจตนาจะลงนามเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมายในบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ในฐานะสนธิสัญญา การลงนามร่างแถลงการณ์ร่วมนี้จึงไม่ใช่การจัดทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๖. ผลกระทบ

การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบาฮามาส จะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างไทยกับบาฮามาสให้ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นในทุกด้าน

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รัฐบาลแห่งเครือรัฐบราซิลแจ้งความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบราซิลและร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ผ่านคณะทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์กแล้ว

๙. ข้อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ อนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบราซิล โดยการลงนามในแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบราซิล ฉบับภาษาอังกฤษและฉบับภาษาไทย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) และมีหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๑๐.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบราซิล

๑๐.๓ อนุมัติให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์กเป็นผู้ลงนามหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต

๑๐.๔ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างแถลงการณ์ร่วมสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างราชอาณาจักรไทยกับเครือรัฐบราซิลและร่างหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติแจ้งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และนโยบายของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้

กองลาตินอเมริกา

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๐๔๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๑๑๕